

DET KONGELIGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Familie- og kulturkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/680-

22. februar 2022

Svar på Dokument 8:71 S (2021-2022) Representantforslag om en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten

Jeg viser til representantforslag fra stortingsrepresentantene Turid Kristensen, Tage Pettersen, Tone Wilhelmsen Trøen, Sandra Bruflot og Kari-Anne Jønnes om en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten. Representantene har fremmet følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag til en handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten. Handlingsplanen må utvikles i tett samarbeid med idretten og relevante aktører.

Svar:

Idretten skal, som representantene understreker, være en trygg arena, ikke minst for barn og ungdom. Regjeringen deler representantenes bekymring når det gjelder utbredelsen av forstyrret spiseadferd og spiseforstyrrelser i idretten. Toppidrettsutøvere lever i ekstreme prestasjonsmiljøer og en viss helserisiko vil alltid følge når menneskets fysiske og psykiske kapasitet skal presses til det ekstreme. Det er således alarmerende – men ikke overraskende - at personer som utøver idrett på høyt nivå har høyere risiko for å utvikle forstyrret spiseadferd enn personer som ikke gjør det. Jeg deler representantenes oppfatning av at toppidrettsutøverne i all hovedsak er godt ivaretatt og er mer bekymret for utøvere på lavere prestasjonsnivåer og i yngre alderskull.

Det er ingen enkel test som kan foretas for å stille for eksempel diagnosen anoreksi eller bulimi. En spiseforstyrrelse er en klinisk diagnose som bare kan stilles av helsepersonell. Idretten skal ikke diagnostisere eller behandle. Den oppgaven ligger - og skal ligge - hos

helsevesenet. Kultur- og likestillingsdepartementet har hatt dialog med Helse- og omsorgsdepartementet som viser til at regjeringen vil lage en ny opptrappingsplan for psykisk helse, med øremerkede midler, og med hovedvekt på kommunale tjenester. Opptrappingen skal sikre økt kapasitet i spesialisthelsetjenesten, hindre nedbygging av sengeplasser og gi en særskilt satsing på barne- og ungdomspsykiatrien og distriktpspsykiatriske sentre. Vi skal også utrede en sterkere tematisk organisering av den psykiske helsetjenesten for å forbedre kvaliteten og få ned ventetidene.

Samtidig er det en kjerneoppgave for alle ledd i Norges idrettsforbund å ivareta sine medlemmers helse på best mulig måte. Temaet spiseforstyrrelser har fått økende oppmerksomhet de siste årene. NIF har respondert med å etablere «Sunn idrett», først som et prosjekt og etter hvert som et sentralt satsningsområde. Målet er å gjøre organisasjonen mer proaktiv og bedre til å agere gjennom å spre kunnskap om idrettsernæring og fremme sunne idrettsmiljøer med gode holdninger og verdier knyttet til mat, kropp, helse og prestasjon. Fra regjeringens side har vi vært opptatt av å sørge for at idretten har mulighet til å prioritere Sunn idrett innenfor rammen av det årlige spillemiddeltilskuddet. I spillemiddelsøknaden for 2022 er NIF tydelige på at et fokusområde i 2022 skal være etablering og videreutvikling av samarbeidet med særforbundene med mål om å øke kompetansen hos de leddene som er nærmest utøverne. For 2022 er NIF tildelt 775 millioner kroner fra spillemidlene og vi har gjort det tydelig at Sunn idrett skal prioriteres innenfor den rammen.

Når det gjelder gjennomføring av spesifikke programmer innenfor rammen av idrettsgymnasene hører dette inn under Kunnskapsministerens ansvarsområde. KUD har vært i kontakt med Kunnskapsdepartementet som viser til at skolenes og lærernes undervisningsopplegg ikke besluttes på nasjonalt nivå. Institusjonene og lærerne har metodefrihet og benytter ulike opplegg og læremidler innenfor sitt profesjonelle skjønn og innenfor de rammene som kompetansemålene i læreplanene legger.

Undervisningsprogrammet representantforslaget viser til er utledet av forskningsprosjektet «Idrett, helse, kropp og prestasjon» som igjen ble utviklet innenfor rammen av Senter for idrettsskedeforskning ved Norges idrettshøgskole. Det er imidlertid viktig å understreke at senteret driver forskning og er ikke en behandlende enhet. KUD gir årlig grunnstøtte til senteret som har som formål å forebygge skader og andre helseproblemer i idrett gjennom et langsiktig forskningsprogram med fokus på risikofaktorer, skademekanismer og skadeforebyggende tiltak. Forskning på spiseforstyrrelser er en del av dette. KUD vil gå i dialog med senteret og se hvordan den forskningsbaserte innsatsen kan styrkes ytterligere og hvordan mer kunnskap om forebygging av spiseforstyrrelser kan gjøres tilgjengelig for flere, herunder for den organiserte idretten og for utdanningsinstitusjonene.

Som nevnt innledningsvis, spiseforstyrrelser i idretten er et dypt alvorlig tema som staten – og idretten – tar svært alvorlig. Norges idrettsforbund er en autonom, medlemsbasert organisasjon som henter sin legitimitet fra sine medlemmer. Det er idretten selv som må eie og forvalte sine beslutninger. Staten skal legge til rette for og styrke frivilligheten, men ikke

styre den. Jeg mener derfor at en statlig handlingsplan ikke er en egnet framgangsmåte for den delen av arbeidet som må ligge innenfor rammen av den organiserte idretten. I forlengelsen av dette vil jeg påpeke at NIF allerede har tatt et skritt videre ved å gjøre Sunn idrett til et satsningsområde innenfor organisasjonens ordinære drift. Når det gjelder behandlingstilbudet er dette et tema for helsevesenet og må ses i sammenheng med øvrig innsats på området.

Med hilsen

Anette Trettebergstuen